הקומץ רבה פרק שלישי מנחות כז.

מסורת הש"ס

מסלתה ומשמנה מגרשה ומשמנה. לגבי עיכוב דנפשיה דאם מסר לא בעי שנה הכתוב אבל למעכבן זה את זה בעי שנה הכתוב כדפרישית לעיל (דף יט.) מ"ר: **ארבעה** שבמצורע. עין מרז ומזוז ושני מולעת [ולפורין] אבל מיס מיים לא תשיב לפי שהיה מערב בהם הדם כדכתיב (ויקרא יד) וטבל אותם בדם מיתה דלא תשיב הזאות דמצורע דמעכבות זו את זו וי"ל דתנא ושייר דהא לא תשיב נמי דפרים ואיליס דמג דכתיב בהו (במדבר כט) כמשפט לעכב ואיכא טובא. מ"ר:

ולקחתם לקיחה תמה. י"מ דביום ב' שני בחד מד' מינים ומבכך על נטילת לולב כמו אתרוג דשרי אסר לא בעינן תמות אלא ביום ראשון [ב] ולדבריהם ביום שני מיקבי שיטול האחד בשביל כולם ולית לה דכסוף לולב הגזול (סוכה מא.); ובריש לולב וערבה (שם מג.) דרשינן מולקחתם לקיחה לכל אחד ואחד מדכתיב ולקחתם לשון רבים ולא כתיב ולקחת [ג] אלא כי היכי דעיקר לקיחה קיימא אכולהו יומי הוא הדין לקיחה תמה [ד] דבעי לקיחת ד' מינים אכולהו יומי ולקיחת כל אחד ואחד אבל תמות אבל עצמן וכן לכם למעוטי שאול ונזול לא בעי אלא ביום ראשון. מ"ר: **לא** שנו אלא שאין לו אבל יש לו אין מעכבין. פי' בהלכות גדולות בהלכות לולב יש לו אין מעכבין דלא תימא עד דמגבה להו בהדי הדדי לא נפיק אלא אי מגבה חד חד לחודיה שפיר דמי דקי"ל לולב אין צריך אגודה מ"ר. וכ"ת הגיה בספרו ד) ל"ש פירוש דמעכב' משום תמה אלא שאין לו אבל יש לו תמה הוא אף על פי שלא מיכבו באגודה כדאמרי' לקמן דלא דרשי רבנן קיחה קיחה ולא' יהודה דדרשי ליה קיחה קיחה דלא הויא תמה אלא מ"כ אגדו [ה] וכולהו פי' דגמ' אפי' לפי' הלכות גדולות גרסה לצריך לאגודו דדמסיק עליה זה אלי ואנוהו. מ"ר [ו]:

לא גמרי קיחה קיחה. אע"ג דגמרי קיחה קיחה משדה עפרון בריש קידושין (דף כ.) שמא הך דהכא אינה מופנה מ"ג קיחה קיחה גמרי לקיחה לקיחה לא גמרי. מ"ר:

ועשה כאשר עשה כו'. בריתא זו מיתניא בפרק כ"ש בה [זבחים לט.] והתם מפרש לה בפיר. מ"ר:

[א] (על העצים) על בסמוך. [ב] אליבא דמ"ד [ג] (על העצים) על בסמוך. כפ' שני הלחם (לקמן דף לו.) במשנה פליגי ה"ג דכתיב על העצים על בסמוך [ד] **מתני'** מיעוטו מעכב את רובו. שאם מיסר כל שהוא פסול: **היין.** שלשים הין של איל וכרעיות הין לכבש ואלי הין לפר וכן השמן כין למנחת נסכים [ה] כשיעור [ו] הין כין בגוג דמנחת נדבה: **גמ'** מנא קומצו תרי זימני. בריקרא מד במנחת נדבה [ז] וקמץ משם מלא קומצו ואחד במנחת חוטא [ח] וקמץ הכהן ממנה מלא קומצו שם ולמעלה ואחד לעכב: **שאם חסר כל שהוא פסולה.** [ט] דסלתה [י] מריבויא דה"ל [יא] (דרשי): **ככה.** בנסכים יא) (יב) ככה יעשה לשור לאחד כפרשת שלח לך [יג]: **מסלתה ומשמנה.** [יד] ומשמע שיהו שניהן והדר כתיב נמי מגרשה ומשמנה שיהו שניהן שנה הכתוב לעכב: [טו] גרש וקולת מד הוא אלא שגרש בתמנת ביכורים [יז] ומלת בשאר מנחות: **על כל לבונתה ואם כל לבונה.** שנה הכתוב לעכב: [יח] **מתני'** [יט] במעשה יה"כ כתיב מוקה בלחמי מות והיתה זאת [כא] למוקת עולם וגו' (ויקרא טז) ומוקה עיכוב: **הוייב.** סלת מהיינה (ספכ"ג): בלחם הפנים כתיב (שם כד) מתאי ה' חק עולם ואכולהו קאי אסדרים ואמזיכין: **מתני' שתי אגוס.** [כב] עגרת [כג]: **שני סדרים.** לחם הפנים: **שני מינין שבגזיר.** חלות ורקיקין בפרשת נשא [כד]: **ג' שבפרה אדומה.** עץ ארז ואזוב ושני תולעת [כה] ולפורין בתמנורע [כו]: **שבע הזאות שבפרה.** והזה על נכח פני אהל מועד וגו' [כז]: **שעל כין הכריס.** כיה"כ כדתמרינן בגמ' יומא (דף נג.): **שעל הפרכת ומזבח הזהב.** כין דיה"כ [כח] כין דפר העלם דבר יה] כין דפר כהן משיח בריקרא [לד]: [כט] **גמ' כן** עיכובא: **אוקי.** זלת אוקי התורה (ספסוק) **סביה.** הוא עיכובא: **לקיחה תמה.** אלרעמן כאחד: (ל) [לא] **שלמים** [לב] **גזיר.** ליו"ד קבין ירושלמיות אלא ולרביעית שמן [לג] כתובה בפ' התולה (לקמן עח.): **שאין לו.** ד' מינין דלולב מעכבין: **אבל יש לו אין מעכבין.** אפילו לא אגדן כאחד: **שנים מהן עושין פירות.** אתרוג ותמרים: **יהו זקוקים.** כלומר כולן יהו כאחד: **כהרלאה.** כההן מתענין אין נענין עד שיהו כולן בגאולה אחת לדיקים ורשעים [לד] דומיא דעושין ואין עושים פירות: **על הארץ יסדה.** בזמן שאגודתו ביחד לא יסדה: **ועשה לפר לאשר עשה לפר חטאת.** כפר העלם דבר כתיב שיעשו לו כאשר עשה לפר כהן משיח שלמעלה הימנו: **מה ת"ל.** והלא כל מה שפירש לפר כהן משיח פירש לפר העלם דבר: **לכפול בהזאות.** לשנות בהזאה הזאת [לא] הלם עליו: שאם

[א] דעל העצים כתיב כי תיבעי לך אליבא דמ"ד [ב] על בסמוך מאי ה"נ על בסמוך או דלמא על העצים דומיא דעל המזבח מה התם על ממש אף ה"נ על ממש תיקו: **מתני'** [ג] הקומץ מיעוטו מעכב את רובו [ד] עשרון מיעוטו מעכב את רובו [ה] היין מיעוטו מעכב את רובו [ו] השמן מיעוטו מעכב את רובו [ז] הסולת והשמן מעכבין זה את זה [ח] הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה: **גמ'** מ"ט אמר קרא [ט] מלא קומצו תרי זימני עשרון מיעוטו מעכב את רובו מאי טעמא אמר קרא מסלתה שאם [י] חסרה כל שהוא פסולה היין מיעוטו מעכב את רובו ככה השמן מיעוטו מעכב את רובו דמנחת נסכים ככה [יא] ומנחת נדבה אמר קרא ומשמנה שאם חסר כל שהוא פסולה השמן והסולת מעכבין זה את זה מסלתה ומשמנה מגרשה ומשמנה הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה על כל לבונתה [יב] ואת כל הלבונה אשר על המנחה: **מתני'** שני שעירי יה"כ מעכבין זה את זה [יג] שני כבשי עצרת מעכבין זה את זה [יד] חלות מעכבות זו את זו [טו] שני סדרין מעכבין זה את זה שני בזיכין מעכבין זה את זה הסדרין והבזיכין מעכבין זה את זה [טז] כ' מינים שבגזיר [יז] שבפרה ו' שבתודה [יח] ו' שבלולב [יט] שבעה הזאות שבפרה מעכבות זו את זו [כ] הזיות שעל בין הבדים שעל הפרכת שעל מזבח הזהב מעכבות זו את זו: **גמ'** שני שעירי יה"כ מעכבין זה את זה חוקה שני כבשי עצרת מעכבין זה את זה היוה שתי חלות היוה שני סדרין חוקה שני בזיכין חוקה הסדרין והבזיכין חוקה שני מינים שבגזיר דכתיב כן יעשה ג' שבפרה חוקה ארבעה שבתודה דאיתקש לגזיר דכתיב [כא] על זבח תודת שלמיו [כב] ואמר מר שלמיו לרבות שלמי גזיר וארבעה שבמצורע דכתי' [כג] זאת תהיה תורת המצורע וד' שבלולב [כד] ולקחתם לקיחה תמה אמר רב חנן בר רבא ל"ש אלא שאין לו אבל יש לו אין מעכבין מיתיבי ד' מינין שבלולב ב' מהן עושין פירות וב' מהם אין עושין פירות העושין פירות יהיו זקוקין לשאין עושין [כה] ושאין עושין פירות יהיו זקוקין לעושין פירות ואין אדם יוצא ידי חובתו בהן עד שיהו כולן באגודה אחת וכן [כו] ישראל בהרצאה עד שיהו כולן באגודה אחת שנאמר [כז] הבונה בשמים מעלותיו ואגודתו על ארץ יסדה תנאי היא דתניא [כח] לולב בין אגוד בין שאינו אגוד כשר ר' יהודה אומר אגוד כשר שאינו אגוד פסול מאי טעמא דר' יהודה גמר קיחה קיחה מאגודת אזוב מה להלן באגודה אף כאן באגודה ורבנן לא גמרי קיחה קיחה כמאן אזלא הא [כט] דתניא [ל] לולב מצוה לאגודו ואם לא אגדו כשר כמאן אי כרבי יהודה לא אגדו אמאי כשר אי רבנן מאי מצוה לעולם רבנן ומאי מצוה משום [לא] זה אלי ואנוהו: שבע הזאות שבפרה מעכבות זו את זו חוקה שבע הזאות שעל בין הבדים ושעל מזבח הזהב ושעל הפרוכת מעכבות זו את זו כתיב חוקה דפר כהן משוח ודפר העלם דבר של ציבור ודשעירי עבודת כוכבים [לב] כדתניא [לג] ועשה לפר כאשר עשה לפר מה ת"ל לכפול בהזאות שאם

[א] (פסחים סב.; לקמן סב. נח. סיקה ה.; סוכה ד' יג.); [ב] (לעיל כ.); [ג] (לקמן עח. לעיל יט.). [ד] (ערין הארלפא ביקוקיו פרשה תמורה). [ה] סוכה יא; לב.; [ו] שם יא.; [ז] (זבחים לט.). [ח] ל"ק מ"ג, [ט] שהיא כשיעור הין. ל"ק. [י] (ויקרא ב). [יא] ויקרא ה, [יב] מסלתה. [יג] ל"ק. [יד] (במדבר טו). [טו] מן כתמנת ביכ"כ עד שהי חלות ול"ל לאחר המתנו' ומס לרוך לרבות בתמה. [יז] דעלמת הס"ד אחר"כ מ"ש כ' שבפרה כי תולעת הס"ד ואחר"כ מה"ד יד' שבתלות מוסף ביפרס בתמנרע הס"ד ול"ל. ל"ק. [יח] (במדבר ו), [יט] ד"ל בתמנרע לוקח לפרים מוסף על כ' שבפרה. [כ] (שם יט). [כא] (ויקרא טז), [כב] נמ' ד"ה מוקה כתמשה ויה"כ אחר"כ מ"ש הרים הרים אלא הרים אחר"כ מ"ה כלחם הפנים כי' ואחלוהו קאי כי' אחר"כ ד"ה כן יעשה עיכובא אחר"כ ד"ה מוקה כי' הפרכת הס"ד אחר"כ ד"ה תהיה הרים עיכובא אחר"כ ד"ה לעולם כי' אחר הס"ד אחר"כ ד"ה אלין לי כי. ל"ק. [כג] ל"ל לרבות שלמי. [כד] (במדבר ז). [כה] ל"ק. [כו] ד"ה דמתנכסים משוח. ל"ק. [כז] ל"ח ולמלכים, [כח] (ויקרא ד).

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ככה נסכים כתיב ככה: (ב) ר"ת שלמי ל"ל קודם ד"ה תהיה:

גליון הש"ס

מתני' המילת והשמן מעכבין. עין לקמן דף מד ע"ב תוספות ד"ה סולת:

מוסף רש"י

על בסמוך. כל היכא דכתיב על בסמוך בסמוך וכי מתו ועליו מטה מנגב (במדבר ה) (פסחים סב.). וכן ישראל בהרצאה עד שיהו כולן באגודה אחת. פי' עושין פירות אלו אלמדיי חכמים ששם מקקשים רחמים על בעלי בתים שיעלו מן הסוכעניות כדשלחו מתם (פי' חולין לב.) יעשין בתמי איתכלא דליקיימי עליה אלא לא עליה לא מתקיימת איתכלא. ישאין עושין פירות אלו בעלי בתים ששם צריכים לעשות בתת לוח לחכמים ולתלמידיהן (סדר רש"י פי' רעא. מחו"ו סימן שמ"ז) פי' לולב ואתרוג שעושין פירות מכפרים על בעלי בתים שאין עושים פירות, והדם ותרבה שאין עושין פירות מכפרים על תלמידי חכמים שעושים פירות (מחו"ו שם). אגוד. שלשה המינים כאחד (סוכה יא.). ורבנן לא גמרי קיחה קיחה. לא למדנו ולא למדים דן גזירה שוה מעצמו אלא ל"ש נמדו מרבי יהודו מרבו עד משה רבינו, ומשה מקבלות הלכי לא לדרוש גזירה שוה נכתבי (שם). זה קלי ואנוהו. כתנאה לפני כמלות. סוכה נאה לולב נאה לילית נאה (שם). ועשה כאשר עשה. בפר העלם דבר כתיב לאחר שפירש בו כל מצוות דמו שנה לכתוב ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת וגו', ומקבלת שאינו צריך הוא שהרי כל עבודותיו נתפרשו בפר העלם כמו בפר כהן משיח אלמלא הימנו והא ליכא למימר דלהכי הדר ולקטיטו לה מלמה דהתם קבל כתיב ביה כפרה ובפר עליהם וגו' ואיתמרינן לא מעכבי בפרה, אלא טלה לדרשה ובפרה על כרחך לא מלי למימר מכתיב כאשר עשה לדם הפר דמשמע דמתחתיה ליף דלא מסר מידי דמינכי למלמיה, אלא ועשה כאשר עשה לפר החטאת הזאת שלו ובכי מצמע ועשה לי כאשר מתנתי לך כל עשייתו ושנה כתיבים לעכב שאם חיסר

עין משפט נר מצוה

עב א מי' פ"ג מהל' מעה"ק הלכה יד:
עג ב מי' פ"ג שם הלכה ט:
עד ג מי' פ"ג שם הלכה ט:
עה ד ה ו מי' שם פ"ג שם הלכה יד:
עו ז ח מי' פ"ח מהל' תמידין ומוספין הלכה יד:
עז ט י מי' שם פ"ח הלכה ג:
עח ח מי' פ"ט מהל' מעשה הקרבנות הלכה מד:
ל (מי' פ"ג מהל' פרה אדומה הלכה ג):
עט מ מי' פ"ו מהל' לולב הלכה ה טור ס"ע ת"ת
פ"מ מהל' מרוח פסוף יב:
פ נ מי' פ"ח מהלכות מעשה נערות הלכה ח:
פא ס מי' פ"ד מהל' פרה הלכה ז:
פב ע מי' פ"ב מהלכות פסולי המקדש הלכה ב:
פג פ מי' פ"ז מהל' לולב הלכה ו טוש"ע א"מ סי' תרמ"ו סעיף ח:

תורה אור השלם

1. וְהִבִיאָה אֶל בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:
ויקרא ב ב
2. וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְּקֻמְצוֹ מְסֹלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַّמְנָהּ וְאֶת כָּל הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה:
ויקרא ו ח
3. עַל חַלַּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו: ויקרא ז יג
4. וְאֵת תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן:
ויקרא יד ב
5. וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְענַף עֵץ עָבֹת וְערֲבִי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:
ויקרא כג מ
6. הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו וַאֲגֻדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יְסָדָהּ הַקֹּרֵא לְמֵי הַיָּם וַישְׁפְּכֵם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ יְיָ שְׁמוֹ:
עמוס ט ו
7. עֻזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ:
שמות טו ב
8. וְעָשָׂה לְפַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה לוֹ וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם: ויקרא ד כ

שיטה מקובצת

[א] חיבות דעל העצים כתיב נמחק: [ב] רובו העשרון: [ג] ככה דמנחת: [ד] עושין פירות ושאין: [ה] ועשה כאשר עשה וכיפר: [ו] אליבא דמ"ד על העצים ס"א דמ"ד על בסמוך כדכתיב ועליו מטה מנשה ופלוגתא היא בפרק שתי הלחם גבי בזיכי לבונה אם מסדרן על המערכה של לחם הפנים ממש או בסמוך: [ז] בסמוך נ"א אבל על המזבח לא קאמר שכשאתה אומר על העצים אתה מקיים המזבח כשאתה אומר על המזבח אתה מבטל על העצים ותפיס אותו שמקיים את עצמו ומקיים חבירו: [ח] כשיעור הין בין לוג: [ט] פסולה מסלתה: [י] היכא דריש ליתא שם: [יא] בנסכים כתיב כתי: [יב] משמע: [יג] מחיבות גרש עד תיבות מנחות ס"א אינו: [יד] חיבות מתני' במעשה כו' אסדרים ואבזיכין נמחק מכאן ושייך לקמן אחר חיבת נמ' קודם ד"ה כן יעשה: [טו] ואת להם לחוקת: [טז] חלות של עצרת: [יז] תולעת הס"ד ומה"ד ארבע שבתודה חמץ וחלות ורקיקין ורבוכה בפרק התודה הס"ד ומה"ד ארבע ואזוב ושני תולעת וצפרים הס"ד ומה"ד שבע: [יח] דכר של צבור בין דפר כהן משיח כדפורש בויקרא: [יט] שמן שבתודה: [כ] באחדות הזאות בפר העלם דבר הס"ד: [כא] ראשון ולא נהיראא דלדבריהם: [כב] ולקחת ואינו כן דהתם לא מחלקינן בין ד"ה ראשון לשאר ימים: [כג] המה עיין בתוס' ד"ה לולב הגזול: [כד] ב"ש (דף מא):

[לב] (ויקרא לה.).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com